

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 1 A
2513 AA S GRAVENHAGE
2513AA22XA

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Parnassusplein 5
T 070 333 44 44
F 070 333 44 00
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
2016-0000118651

Bijlagen
Netspar-onderzoeksrapport
"Projectierentes in verbeterde
premieregelingen"

Datum 20 mei 2016
Betreft Onderzoeksrapport Netspar "projectierentes in verbeterde
premieregelingen" naar aanleiding van de motie Vermeij - De Vries bij het
wetsvoorstel verbeterde premieregeling

Hierbij bied ik u het onderzoeksrapport "Projectierentes in verbeterde
premieregelingen" aan. Dit onderzoek is verricht door Netspar,
onderzoeksinstituut op het terrein van pensioenen. De auteurs van het rapport
zijn de hoogleraren prof. dr. A.L. Bovenberg, prof. dr. T.E. Nijman en prof. dr.
B.J.M Werker, allen verbonden aan de Universiteit van Tilburg en aan Netspar.

De bepalingen over de projectierente in het wetsvoorstel verbeterde
premieregeling zijn tijdens de behandeling in de Tweede Kamer gewijzigd. Als
gevolg van het ingediende amendement van Van Weyenberg c.s., dat breed is
ondersteund en is overgenomen door de indienster, bevat het wetsvoorstel voor
alle variabele pensioencontracten dezelfde projectierente, gebaseerd op de
risicovrije rente. Met de motie van de leden Vermeij (PvdA) en De Vries (VVD)
heeft de Tweede Kamer verzocht onderzoek te doen naar de voor- en nadelen van
alle mogelijke varianten van projectierentes voor individuele en collectieve
contracten, waaronder het (prudent) verwacht rendement en de risicovrije rente,
met als uitgangspunt om te komen tot één te hanteren rente (Kamerstukken II
2015/16, 34 255, nr. 27). Met dit onderzoek is aan deze motie voldaan.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

Jetta Klijnsma